

*Dette bilag er en del af undervisningsforløbet "Skovbrug og Brænde hugst" til FGU på emu.dk
Udarbejdet af Skov & Natur, Randers Produktionshøjskole (nu FGU Østjylland: Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner) for Undervisningsministeriet – 2019.*

Brændeproduktion

Her finder du en beskrivelse af brændeproduktionen, der hører under det faglige tema: Jordbrug, Skovbrug og Fiskeri i Produktionsgrunduddannelsen.

I undervisningseksemplet beskrives følgende 3 sider af produktionen:

- Beskrivelse af produktionen.
- Maskiner, redskaber, værktøj og sikkerhed, der er tilknyttet produktionen.
- Produktionens faglige læring på FGU 1-2-3 niveau.

Beskrivelse af produktionen:

Her beskrives produktionen og de arbejdsopgaver, der er knyttet dertil.

Produktionen omfatter:

- Levering af hugget brænde.

Produktionen omfatter flg. arbejdsopgaver:

- Udvælgelse af træer til skovning.
- Skovning, udkørsel og tørring.
- Opskæring i bestilte længder, kløvning, stabling og pakning til kunder eller til eget forbrug.
- Levering til kunder og lejrpladser, herunder beregning af hvor mange kg brænde man må køre med på bilen.

Skov & Naturværkstedet producerer brænde til eksterne kunder - til eget forbrug samt til lejrpladser.

Brændeproduktionen foregår året rundt, men med forskellig intensitet. Den er en basisproduktion med mange forskellige sværhedsgrader, fra at hugge og stable brændet til udvælgelse og fældning af træer. Det betyder, at den elev, der træder ind på værkstedet for første gang, meget hurtigt kan deltage i enkelte delopgaver. Arbejdet er som oftest organiseret med sidemandsoplæring i mindre grupper.

Sideløbende med arbejdet i skoven arbejdes der med at opbygge elevernes viden om træ, skovbrug, færden i naturen mm. Læreren benytter i perioder videoer og andet instruktionsmateriale.

Sikkerhedsregler og -procedurer er en vigtig del af arbejdet i skoven, og indgår i struktureret form, sådan at eleverne oplæres i konsekvent overholdelse af alle nødvendige sikkerhedsprocedurer.

Tidsforbrug:

- Kan varieres fra få timer pr uge til fuld tid i flere uger.

Maskiner, værktøjer og sikkerhedsudstyr:

Her oplistes værktøj, maskiner og sikkerhedsudstyr, der bruges i produktionen.

- Traktor/ATV
- Vogn
- Brændekløver
- Motorsav
- Kombidunk, fil og kombinøgle.
- Fældejern
- Bælte med målebånd, bæretang og klup.
- Økser, kiler.
- Hjelm med visir og høreværn, skærebukser, skærestøvler, kompresforbinding og handsker

Produktionens faglige læring på FGU 1-2-3 niveau:

Her beskrives den faglige læring, der er knyttet til produktionen – på henholdsvis FGU 1-2-3 niveau.

I venstre side af modellen - under hvert af de tre FGU-niveauer - ses en kort generel introduktion til niveauet. I højre side er produktionens faglighed listet op - på de tre niveauer.

FGU 1	Brændeproduktion
<ul style="list-style-type: none"> • Medvirke til produktion 	<ul style="list-style-type: none"> - Kløvning med flækøkse. - Stabling. - Pakning. - Hjælpe med udkørsel fra skoven. - Begyndende forståelse for fagtermer. <p><u>Sikkerhed:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Korrekt sikkerhedsudstyr. - Sikkerhedsafstande. - Omgang med skarpt værktøj. - Arbejdsstillinger. - Håndstillinger.

FGU 2	Brændeproduktion
<ul style="list-style-type: none"> • Med begyndende selvstændighed og ansvarlighed gennemføre produktionen og sætte sig ind i forhold, der har betydning herfor. • Udføre mere kompliceret produktion/service under vejledning 	<ul style="list-style-type: none"> - Kørsel med traktor og ATV – også i ujævnt terræn. - Omhyggelighed: f.eks. ikke skrabe og ødelægge barken på blivende træer. Ikke køre på f.eks. diger eller fortidsminder. - Genkende træsorter, kende til deres egenskaber. - Brug og vedligehold af motorsav (o. 18 år). - Opskæring af træ i den ønskede længde <p><u>Sikkerhed:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kende til sikkerhedsanordninger, sikkerhedsafstande og personligt sikkerhedsudstyr.

FGU 3	Brændeproduktion
<ul style="list-style-type: none"> • Planlægge/gennemføre produktion i kendt situation alene eller i samarbejde • Selvstændigt sætte sig ind i forhold, der er nødvendig for den aktuelle produktion 	<ul style="list-style-type: none"> - Have ansvar for skovning af mindre træer. - Anvendelse af skovspil ved indtrækning. - Udtrækning fra skoven. - Flishugning. - Være med til at bedømme og udvælge træer til fældning: Hvilke skal skoves, hvilke skal bevares, hvordan genkender man risikotræer (fx råd), hvilke er fredede (fx træer med spættehuller). - Kunne gøre sig overvejelser i forbindelse med fældning: Hvor meget skal fældes, hvor er der åbninger i skoven, hvordan ligger de i forhold til træernes hældning, er der grene, der kan være i vejen? Hvordan ligges træerne bedst i forhold til at trække dem ud af skoven efterfølgende. <p><u>Sikkerhed:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Korrekt skovning af træer op til ca. Ø 25 cm. - Omgang med flishugger.